

Nr. 120 / 25.02.2022

Domnului Adrian-Ionuț CHESNOIU
Ministrul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
Guvernul României

Stimate domnule Ministru,

Clubul Fermierilor Români, ca parte activă a subgrupurilor de lucru aferente discuțiilor privind Planul Național Strategic, dorește să transmită câteva sugestii de modificare a unor **intervenții propuse în cadrul Planului Național Strategic, supus dezbaterii publice în această perioadă**, pe baza consultărilor cu fermierii, după cum urmează:

I. GAEC 7 - Rotația culturilor pe terenul arabil, cu excepția culturilor care cresc sub apă

Conform propunerii venite din partea Franței în ceea ce privește zona de condiționalitate, considerăm că în perioada 2023-2027 pot fi propuse practici durabile care pot atinge cel puțin în aceeași măsură obiectivele GAEC 7 prin aplicarea unei scheme de echivalare pentru fermele specializate în culturi de câmp.

Propunerea noastră vizează o schemă care se bazează pe acoperirea solului în timpul iernii, aspect care reprezintă subiectul unui certificat emis de o entitate independentă care îndeplinește cerințele standardelor europene. România poate să adopte o schemă similară pentru culturile de grâu, porumb și floarea-soarelui.

O astfel de schemă de echivalare ar presupune întrunirea următoarelor condiții cumulative:

1. Realizarea unei diversificări a culturilor - înființarea a mai multor culturi pe terenul arabil, în funcție de suprafață, după cum urmează:

- în cazul suprafețelor cuprinse între 5 ha și 30 ha, fermierul trebuie să cultive cel puțin două culturi diferite, iar cultura principală să acopere maximum 75% din terenul arabil;
- în cazul suprafețelor de peste 30 ha, fermierul trebuie să cultive cel puțin trei culturi diferite, iar cultura principală poate să acopere maximum 75% din terenul arabil, respectiv două culturi preponderente să acopere împreună maxim 95% din terenul arabil;
- perioada care trebuie luată în considerare pentru calcularea proporțiilor de constituire a practicii de diversificare a culturilor în terenul arabil din cadrul exploatației să fie cuprinsă între mai-septembrie a anului de cerere.

2. *Asigurarea acoperirii pe timpul iernii a suprafeței de pe care s-a recoltat cultura agricolă.*
Covorul vegetal poate fi semănat cu specii fixatoare de azot în aceleași condiții cerute de angajamentul de agro-mediu - *Culturi Verzi*, cu precizarea că nu va exista eligibilitate pentru acest angajament (pentru a evita dubla compensare).

3. *Certificarea și controlul vor fi realizate de către APIA.*
În acest sens, vă rugăm să aveți în vedere propunerea unei derogări de la definiția utilizată de Comisie a rotației culturilor, și anume pentru speciile care se pot cultiva în monocultură pe o perioadă de doi ani consecutiv (de exemplu grâu, porumb, floarea-soarelui).

II. GAEC 8 - Fără sol gol (de exemplu, reziduuri, acoperire verde sau culturi de iarnă).

Vă rugăm să precizați definiția pârlagei, care să includă perioada în care nu poate fi utilizată suprafața respectivă pentru scopuri de cultivare și bunele practici care trebuie aplicate pentru menținerea sa în bună stare. Menționăm că, în condițiile rezervei de buruieni și de dăunători din România, lăsarea în pârlă a unor suprafețe poate avea un efect negativ asupra mediului, infestând zonele cultivate adiacente și sporind necesitatea aplicării unor tratamente cu produse fitosanitare. De asemenea, solicităm ca orice suprafață neproductivă sub forma unor perdele forestiere limitrofe (adiacente) parcelelor agricole, respectiv orice suprafață înierbată sau acoperită cu arbuști, aferentă oricărui dig, pârlău, canal de desecare sau de irigații, limitrofe (adiacente) parcelelor agricole, care aparțin unor instituții ale statului să poată fi incluse la nivel de pondere în declarația fermierilor limitrofi.

III. SMR 2 - Directiva Consiliului 91/676/CEE din 12 decembrie 1991 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole

Propunem cantitatea maximă de azot provenită din îngrășăminte chimice, în cazul în care nu se efectuează studii agrochimice, după cum urmează:

Tip de legume și cartof	Cantitate maximă de kg N substanță activă/ha/an	Producție agricolă estimată
Tomate câmp	200-270 kg	50-80 tone/ha
Tomate spații protejate, ciclu prelungit	280-320 kg	80- 100 tone/ha
Ardei	280-300 kg	50-80 tone/ha
Vinete	250 kg	60 tone/ha
Morcovi	260 kg	70-80 tone/ha

Tip de legume și cartof	Cantitate maximă de kg N substanță activă/ha/an	Producție agricolă estimată
Praz	220 kg	50-60 tone/ha
Ceapă	240 kg	60 tone/ha
Conopidă	350-400 kg	40-50 tone/ha
Varză de toamnă	260 kg	80 tone/ha
Țelină de rădăcină	380-400 kg	60-80 tone/ha
Sfeclă roșie	300 kg	50-60 tone/ha
Cartof	170 kg	36 tone/ha

IV. Eco-schema - Practici benefice pentru mediu aplicabile în teren arabil

1. Modificarea celei de-a treia condiții generale, după cum urmează: *Trebuie să cultive pe minim 5% din totalul terenului arabil declarat, culturi anuale bogate în proteină vegetală/leguminoase, fixatoare de azot, care se pot recolta, precum: cartof, soia, mazăre de consum/furajeră, mazărice, sparțetă, trifoi, facelia, fasole, fasoliță, ghizdei, năut, lupin, linte, bob, lucernă, arahide, amestecuri de leguminoase și graminee perene, rapiță, floarea-soarelui sau culturi fixatoare de carbon, precum sorghul, în zonele în care potențialul agricol pentru culturile proteice este scăzut.*

Cartoful beneficiază de o pondere importantă de proteină generată pentru producția medie la hectar. De asemenea, sustinem păstrarea culturilor de rapiță și floarea-soarelui în cadrul acestei condiții, strict pentru a putea oferi șanse de accesare a eco-schemei unui număr cât mai mare de fermieri din zonele secetoase.

2. Modificarea primei condiții specifice, după cum urmează: *Trebuie să alocă peste 3% din terenul arabil pentru elementele neproductive (inclusiv teren lăsat pârloagă) sau zonă împădurită (fără limită impusă la nivel de dimensiune). Considerăm oportun să oferim fermierilor această flexibilitate, astfel încât să poată stabili singuri în funcție de specificul zonei care sunt cele mai optime dimensiuni la nivelul propriei ferme pentru a le încadra ca element neproductiv sau zonă împădurită.*

3. Modificarea celei de-a treia condiții specifice, după cum urmează: *Să practice o tehnologie de agricultură de tip conservativ – “No tillage sau minimum tillage” pe cel puțin 50% din suprafața exploatată, caz în care, este eligibilă toată suprafața exploatată.*

4. Modificarea celei de-a patra condiții specifice, după cum urmează: *Să aplice practica de fertilizare rațională sau fertilizare fazială fracționată a azotului. Acest demers va permite și fermierilor care își desfășoară activitatea în zone fără infrastructură de irigații să contribuie la obiectivele cantitative ale strategiilor de durabilitate prin aplicarea rațională a îngrășămintelor și reducerea pierderilor și a poluării difuze a apelor.*

5. Adăugarea unei a cincea condiții specifice, după cum urmează: Să practice agricultura de precizie, pe baza cartării agro-chimice și a unui plan de management al nutrienților, utilizarea unor abordări inovatoare pentru a minimiza pierderile de nutrienți (de exemplu: rate variabile de fertilizare, introducerea în tehnologia de fertilizare a unui stabilizator de azot menit să protejeze mediul înconjurător prin reducerea nivelului de nitrați supuși levigării și sincronizarea curbei de consum a azotului cu disponibilitatea acestuia pentru plantele de cultură, utilizarea de produse care conțin azot cu eliberare lentă etc.).

V. Intervenția - Culturi verzi

Propunem următoarele modificări privind cerințele specifice fișei de intervenție, după cum urmează:

1. Adăugarea culturilor de seară și hrișcă în cadrul intervenției.

Secara (*Secale cereale L.*) este o specie rezistentă la frig până la -25°C, se deosebește de alte graminee prin prezența unei substanțe alelopatiche importante numită „benzozassazinonă” care, eliberată în sol de la rădăcini până la țesuturile întregii plante, afectează reținerea unor buruieni de primăvară foarte invazive, atât în cadrul perioadei de germinare, cât și în reținerea dezvoltării vegetative. Această specie se adaptează foarte bine la precesiunea culturii de soia, fiind capabilă să genereze în condiții excelente o biomasă radiculară cuprinsă între 6-7 tone la hectar, în timp ce masa vegetativă este capabilă să genereze o biomasă pentru protejarea solului de 3 - 3,5 tone la hectar, ceea ce definește această cultură ca fiind una de mare valoare regenerativă.

Hrișca (*Fagopyrum esculentum*) poate deveni o specie importantă sub forma unei culturi de acoperire de vară, datorită ciclului scurt (80-90 de zile), putând fi astfel însămânțată imediat după grâu, orz, triticeale sau seară pentru a exploata evidentele fenomene alelopatiche care, prin fenolii liberi, esterii și glicozidele acestora (acizi mp-cumaric și apigenina) sunt capabile să contracareze eficient *Giavona* (*Echinocloa crusgalli L.*) și *Amarantul* (*Amaranthus retroflexus L.*), precum și protejând și îmbunătățind fertilitatea solului, fără a necesita o atenție specială.

2. Semănarea culturilor verzi până la 31 octombrie, iar încorporarea/distrugerea culturilor până la 30 mai (cu precizarea că nu se dorește realizarea în acel an a unei conversii către agricultura ecologică), cu obligativitatea menținerii sale pe o perioadă minimă de 12 săptămâni de la răsărire (fiind permisă fertilizarea starter pentru a asigura dezvoltarea rapidă a culturii și implicit a capacității sale de a capta azotul rezidual).

3. Distrugerea culturii verzi prin intermediul următoarelor metode: mecanic, îngheț sau erbicidare, pentru a permite menținerea umidității în sol (conform regulamentelor europene aflate în vigoare, erbicidarea nu este interzisă după perioada minimă de menținere, dacă scopul este pregătirea terenului pentru înființarea culturii principale de primăvară).

VI. Zonele cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice

Propunem analizarea UAT-urilor care întrunesc criteriile biofizice pentru delimitarea zonelor care se confruntă cu constrângeri naturale, conform celor menționate în cadrul Anexei III, din Regulamentul UE nr. 1305/2013.

În cadrul criteriului *Secetă*, propunem realizarea raportului dintre precipitațiile anuale și evapotranspirația potențială anuală să fie efectuată în cadrul fenofazelor, la nivelul terenului arabil sau a culturilor aferente. În acest sens, vom reveni în scurt timp și cu o propunere de hartă relevantă conform celor menționate anterior, pe baza indicilor și datelor meteorologice furnizate de către ANM.

Clubul Fermierilor Români rămâne la dispoziția instituției pe care dvs. o coordonați, prin expertizele pe care le poate oferi, cu scopul dezvoltării productivității afacerilor agricole specifice fermierilor din România.

Vă rog să primiți, domnule Ministru, expresia celei mai înalte considerații.

Cu stimă,

Florian Ciolacu

Director Executiv

Clubul Fermierilor Români pentru Agricultură Performantă